

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาปัญหาสวัสดิภาพในโรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหาร

โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ

การประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12

ผู้แต่ง พึ่งพา บุญเลิศ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สายัณห์ ละออเอี่ยม

28 พ.ค. 2545

153519

ภาควิชาพลศึกษาและันทนาการ

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

กุมภาพันธ์ 2545

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ประกาศคุณูปการ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ ศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ โสมประยูร รองศาสตราจารย์วรรณี โสมประยูร ที่กรุณาให้คำปรึกษาและให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้วิจัย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณ ผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการและผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทดลองเครื่องมือการวิจัย และขอบคุณท่านผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 ทุกท่านที่ได้เสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถามให้กับผู้วิจัยในครั้งนี้ และผู้วิจัยขอขอบคุณ ดร.สุชาติ กรเพชรปณี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสรี ชัดเข้ม ที่กรุณาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์และตรวจความถูกต้องให้ รวมทั้งทุกท่านที่ไม่ได้กล่าวนามมา ณ ที่นี้ ซึ่งมีส่วนช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

สายันท์ ละออเอี่ยม

การศึกษาปัญหาสวัสดิภาพในโรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12

บทคัดย่อ

สาชนันท์ ละอองเอี่ยม

ภาควิชาพลศึกษาและสันทนาการ
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
กุมภาพันธุ์ 2545

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาสวัสดิภาพในโรงเรียน ตามการรับรู้ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 ในด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ปลอดภัย การจัดบริการความปลอดภัยในโรงเรียน การจัดการเรียนการสอนสวัสดิศึกษา การจัดและบริหารงานสวัสดิภาพในโรงเรียนทั้งรายด้าน และรวม ทุกด้าน โดยจำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งทางการบริหาร ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการบริหาร กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 จำนวน 332 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way ANOVA) และการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารโรงเรียนมีการรับรู้ปัญหาสวัสดิภาพในโรงเรียน ดังนี้
 - 1.1 ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ปลอดภัย อยู่ในระดับปานกลาง
 - 1.2 ด้านการจัดบริการความปลอดภัยในโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง
 - 1.3 ด้านการจัดการเรียนการสอนสวัสดิศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง
 - 1.4 ด้านการจัดและบริหารงานสวัสดิภาพในโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง
 - 1.5 และโดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง
2. ผู้บริหารโรงเรียนที่มีเพศต่างกัน รับรู้ปัญหาสวัสดิภาพในโรงเรียนในด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ปลอดภัย ด้านการจัดบริการความปลอดภัยในโรงเรียน และด้านการจัดและบริหารงานสวัสดิภาพในโรงเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการจัดการเรียนการสอนสวัสดิศึกษาไม่แตกต่างกัน และผู้บริหารโรงเรียนที่มีอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งทางการบริหาร และสังกัดขนาดของโรงเรียนต่างกัน รับรู้ปัญหาสวัสดิภาพในโรงเรียนไม่แตกต่างกัน
3. ปัญหาในการจัดการเกี่ยวกับปัญหางานสวัสดิภาพในโรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 เรื่องการจัดสรรงบประมาณ ขาดการสนับสนุนจากรัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง บุคลากรไม่เพียงพอ และขาดความรู้ บุคลากรไม่ให้ความสำคัญ ขาดสื่อและอุปกรณ์สำหรับสอนนักเรียน ขาดแนวทางและการวางแผนเกี่ยวกับโครงสร้างการบริหารงานสวัสดิภาพ และขาดการร่วมมือจากบุคลากรในโรงเรียน

A STUDY OF SCHOOL SAFETY PROBLEMS AS PERCEIVED BY ELEMENTARY SCHOOL
ADMINISTRATORS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF NATIONAL
PRIMARY EDUCATION COMMISSION IN EDUCATIONAL REGION 12

ABSTRACT

SAYAN LAORIEUM

Department of Educational Physiology and Recreation

Faculty of Education

Burapha University

February 2002

ABSTRACT

The purposes of this research were to study and to compare the school safety problems in each and all aspects of school environmental safety control, school safety service, safety education and school safety administration according to the perception of the elementary school administrators in the elementary schools under the jurisdiction of the Office of National Primary Educational Commission in Educational Region 12 classified by sex, age, level of education, administration status, school size and administrative experience of the elementary school administrators. The sample consisted of 332 elementary school administrators which were randomly selected from the elementary school administrators under the jurisdiction of the Office of National Primary Educational Commission in Educational Region 12. Questionnaire created by the researcher was used for data collection. The One Way ANOVA and t-test were performed to analyze the data.

The results found that :

1. The perception of the school administrators in the aspect of
 - 1.1 school environmental safety control was in the middle level,
 - 1.2 school safety offering was in the middle level,
 - 1.3 safety education was in the middle level,
 - 1.4 school safety administration was in the middle level consequently,
 - 1.5 all aspects was in the middle level.
2. The perception of the school administrators who were different in sex in the aspects of school environmental safety control, school safety service and school safety administration was significantly different at .01 level, but in the aspect of safety education was not significant. The differences in age, level of education, administration status, school size and administrative experience of the school administrators had no influence on the perception on the school safety problems of the elementary school administrators.
3. The problems about the safety problems administration in school according to the perception of the elementary school administrators are on: the budgeting; the lack of supporting from the government and related organizations; the lack of staff ; the overlooking of staff; the lack of teaching materials, guiding and planning of safety administration structure; and the lack of staff participation.

สารบัญ

	หน้า
ประกาศคุณประการ.....	ก
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ค
สารบัญ.....	ง
บัญชีตาราง.....	จ
บัญชีแผนภูมิประกอบ.....	ฉ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการศึกษา.....	5
สมมติฐานในการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการศึกษา.....	6
กรอบความคิดในการศึกษา.....	8
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	10
2. เอกสารและวรรณคดีที่เกี่ยวข้อง.....	12
ข้อความเบื้องต้นเกี่ยวกับสวัสดีศึกษา.....	12
อุบัติเหตุในโรงเรียน.....	14
แนวคิดพื้นฐานและทฤษฎีเกี่ยวกับอุบัติเหตุ.....	19
แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับสวัสดีภาพและสวัสดีศึกษา.....	23
โครงการสวัสดีภาพในโรงเรียน.....	27
การจัดบริการความปลอดภัยในโรงเรียน.....	35
การจัดการเรียนการสอนสวัสดีศึกษา.....	42
การจัดและบริหาร โครงการสวัสดีภาพในโรงเรียน.....	50

งานประกันความปลอดภัยในโรงเรียน.....	53
นโยบายประกันความปลอดภัยของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.....	57
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	61
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องภายในประเทศ.....	61
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ.....	66
3. วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	69
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	69
ตัวแปรที่ศึกษา.....	71
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	71
การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	72
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	73
การจัดกระทำข้อมูล.....	73
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
5. สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	101
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	101
สมมติฐานในการวิจัย.....	101
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	102
สรุปผลการวิจัย.....	103
การอภิปรายผลการวิจัย.....	104
ข้อเสนอแนะ.....	115

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม.....	117
ภาคผนวก	128
ภาคผนวก ก. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	129
ภาคผนวก ข. หนังสือราชการขอความร่วมมือ.....	132
ภาคผนวก ค. แบบสอบถาม.....	136

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1. จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดโรงเรียนและรายจังหวัด ที่อยู่ในเขตการศึกษา 12.....	70
2. แสดงจำนวนและค่าร้อยละของสถานภาพทั่วไปของผู้บริหารโรงเรียนจำแนก ตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งทางการบริหาร ขนาดของ โรงเรียน และประสบการณ์ในการบริหาร.....	77
3. แสดงค่าเฉลี่ยความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัญหาสวัสดิภาพใน โรงเรียน ด้านการจัดตั้งแวดล้อมในโรงเรียนให้ปลอดภัย.....	79
4. แสดงค่าเฉลี่ยความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัญหาสวัสดิภาพใน โรงเรียนด้านการจัดบริการความปลอดภัยในโรงเรียน.....	80
5. แสดงค่าเฉลี่ยความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัญหาสวัสดิภาพใน โรงเรียนด้านการจัดการเรียนการสอนสวัสดิศึกษา.....	82
6. แสดงค่าเฉลี่ยความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัญหาสวัสดิภาพใน โรงเรียนด้านการจัดและบริหารงานสวัสดิภาพในโรงเรียน.....	84
7. แสดงค่าเฉลี่ยความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัญหาสวัสดิภาพใน โรงเรียน โดยรวมทุกด้าน.....	86
8. แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบปัญหาสวัสดิภาพในโรงเรียน ตามการรับรู้ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามเพศ.....	87
9. แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบปัญหาสวัสดิภาพในโรงเรียน ตามการรับรู้ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามอายุ.....	89
10. แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบปัญหาสวัสดิภาพในโรงเรียน ตามการรับรู้ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามระดับ การศึกษา.....	91
11. แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบปัญหาสวัสดิภาพในโรงเรียน ตามการรับรู้ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง ทางการบริหาร.....	92

12. แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบปัญหาสวัสดีภาพในโรงเรียน ตามการรับรู้ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตาม ขนาดของโรงเรียน.....	94
13. แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบปัญหาสวัสดีภาพในโรงเรียน ตามการรับรู้ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามประเภท ในการบริหาร.....	95
14. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ให้ปลอดภัยของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะ กรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12.....	97
15. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการจัดบริการความปลอดภัย ในโรงเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะ กรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12.....	98
16. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอน สวัสดีศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะ กรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12.....	99
17. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการจัดและบริหารงานสวัสดีภาพ ในโรงเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะ กรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12.....	100

บัญชีแผนภูมิประกอบ

แผนภูมิที่	หน้า
1. กรอบความคิดในการศึกษา.....	9
2. แสดงโดมิโนทั้ง 5.....	22
3. แสดงสาเหตุและผลเสียของอุบัติเหตุในโรงเรียน.....	25
4. แสดงโครงสร้างสาเหตุและผลเสียของอุบัติเหตุในโรงเรียน.....	25
5. โครงสร้างงานสวัสดิภาพในโรงเรียน.....	26
6. ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับบุคคลใกล้ชิด.....	54